

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
โรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี
PERSONNEL DEVELOPMENT ON EXPERIENCE ARRANGEMENT FOR EARLY
CHILDHOOD IN CHUMCHON CHAMPEE SCHOOL, SRITHAT DISTRICT,
UDON THANI PROVINCE.

รุ่งนภา คำกอง*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากร โรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเขียนแผน และสามารถจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยได้โดยอาศัยหลักการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart มาเป็นกระบวนการดำเนินการ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล กลยุทธ์ในการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการนิเทศแบบกัลยาณมิตรทำให้ เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบ การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ ความเข้าใจสามารถจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมได้ แต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจเพราะกลุ่มเป้าหมาย 1 คน ยังขาดความมั่นใจในการจัดประสบการณ์ ขาดความชำนาญการในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมได้ และกลุ่มผู้ร่วมศึกษาอีก 1 คนยังขาดเทคนิคการใช้เพลง คำคล้องจองประกอบในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

โดยสรุป การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ และการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมในชั้นเรียนได้ ครูมีความชำนาญ มีความมั่นใจในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังพบข้อบกพร่องบางประการซึ่งจะนำไปพัฒนาต่อไป

คำสำคัญ : การพัฒนาบุคลากร, การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ABSTRACT

The purposes of this study aimed to develop Chumchon Champee school's teachers Srithat district, Udon Thani Province to have on the knowledge, understanding, can write plans and perform experience learning for kindergartan children. By using the 4 main action researchs of Kemmis and McTaggart's concepts are Planning, Action, Observation and Reflection. Using 3 strategies are action

*นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

meeting supervision and friendly supervision in development. There are 3 people of participated study group, 3 teachers of target group and 11 people of giving information group. These study tools are teacher test, observation forms, kindergarten perform experience assessment forms and interview forms.

The study results were as follows : The participated study group used action meeting, supervision and friendly supervision to develop in 2 cycles. The first cycle used action meeting and supervision. The participated study group have on the knowledge, understanding, can write plans and perform experience learning for kindergarten children along with 6 daily activities but it's not satisfy because a teacher in the target group lack of song technics with performing experience. So, have to develop in the second cycle by using friendly supervision. The participated study help to advise and revise performing added experience activities technics. The participated study can perform kindergarten experience with 6 activities in the classroom.

In conclusion, developing Chumchon Champee School's teachers to perform experience learning activities for kindergarten children Chumchon Champee School, Srithat District, Udon Thanee. By using action meeting supervision and friendly supervision strategies. The teachers have on the knowledge, understanding, can perform experience learning for kindergarten children along 6 daily activities in the class and the teachers have expert and more confident to perform experience learning for kindergarten children but there is some to revise and develop in the future.

Keywords : Personnel development, experience arrangement for early childhood.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นการจัดการศึกษา ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็ก จะได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละ บุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นคนไทยที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป การจัดการ ศึกษายังเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทรัพยากร มนุษย์และควรต้องเริ่มตั้งแต่แรกเกิด การจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย อายุ 3 - 5 ปีเป็นพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและ พัฒนาการของเด็กแต่ละคน เพื่อให้เด็กแต่ละคนพัฒนา เติบโตตามศักยภาพ ภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรม ที่แวดล้อมตัวเด็ก ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความ

เข้าใจของทุกคนเป็นการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้ เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณภาพต่อ ตนเองและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2547)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดปรัชญาการ ศึกษาปฐมวัยในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ไว้ว่า เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี (5 ปี 11 เดือน 29 วัน) บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้ บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรักความ เอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้ยังได้กำหนด หลักการสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ดังนี้ 1)

ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุม เด็กปฐมวัยทุกประเภท 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและ ให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของ ชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย 3) พัฒนาเด็กโดย องค์กรร่วมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย 4) จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข 5) ประสานความร่วมมือ ระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนา เด็ก(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข)

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถ พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและดำเนินชีวิตในสังคมได้ อย่างมีความสุข สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศได้ อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน ทุกๆ ด้านของประเทศ โดยนัยดังกล่าว ความมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษาจึงเป็นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้าน อย่างสมดุลและกลมกลืนกัน คือด้านร่างกาย อารมณ์และ จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา ระบบการศึกษาตาม แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติจึงเปิดโอกาสให้บุคคลได้ เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับการศึกษา ในช่วงปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่ต้องจัดการอบรมดูแล พัฒนา ความพร้อมของเด็กเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ใน ขั้นต่อไป ซึ่งอาจจัดในรูปแบบชั้นเด็กเล็ก อนุบาลศึกษาหรือ ในรูปแบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย การ ศึกษาของประเทศจะบรรลุตามหลักการและความมุ่ง หมายดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการบริการเพื่อเตรียมความพร้อม อย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา (สมนึก นนธิจันทร์, 2535)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยจะไม่จัดเป็น รายวิชาแต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้

มีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมที่จะจัดประสบการณ์ ต้องบูรณาการให้ครอบคลุมกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม ประกอบด้วย 1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 3. กิจกรรมสร้างสรรค์ 4. กิจกรรมเสรี 5. กิจกรรมกลางแจ้ง 6. เกมการศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ปฐมวัยโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีราชา จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้และการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก ปฐมวัยปฐมวัยได้โดยกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนา ประกอบด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ซึ่ง วิธีการดำเนินการศึกษาใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ Kemmis, S. และ R. McTaggart (1988) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติ ขั้นการ สังเกต และขั้นการสะท้อนผล โดยจะดำเนินการพัฒนา เป็น 2 วงรอบ ผู้ศึกษาค้นคว้าคาดว่าผลการพัฒนาในครั้งนี้จะทำให้บุคลากรของโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีราชา จังหวัดอุดรธานี มีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนแผน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน และจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยได้ครบทุกขั้นตอน

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อให้ครูปฐมวัยโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีราชา จังหวัดอุดรธานี มีความรู้ความเข้าใจในการจัด ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 เพื่อให้ครูปฐมวัยโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีราชา จังหวัดอุดรธานี สามารถเขียนแผนการจัด ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยได้

2.3 เพื่อให้ครูปฐมวัยโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีราชา จังหวัดอุดรธานี สามารถจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 6 กิจกรรมหลักได้

ข3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

3.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษากลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.1.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษา (Research Participants) จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าซึ่งเป็นครูวิชาการโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาด จัหวัดอุดรธานี จำนวน 1 คน

2. ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 1 คน

3. ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 1 คน

3.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาด จัหวัดอุดรธานี จำนวน 1 คน

2. ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 1 คน

3. ครูชำนาญการพิเศษด้านปฐมวัย จำนวน 1 คน จำนวน 1 คน

4. ครูวิชาการโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาด จัหวัดอุดรธานี จำนวน 2 คน

3.2 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

3.2.1 กรอบเนื้อหา

1. พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

2. พัฒนาครูให้มีความสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

3. พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยประกอบด้วย กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมเกมการศึกษา

3.2.2 กรอบกลยุทธ์ในการพัฒนาประกอบ

ด้วย

การประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาครูโดยการจัดประชุมให้ความรู้และปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เข้ารับการประชุม มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะให้สามารถจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เขียนแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้

การนิเทศ ซึ่งเป็นกิจกรรมการติดตามให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ครู ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเขียนแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

การนิเทศแบบกัลยาณมิตรกระบวนการให้คำปรึกษาแนะนำระหว่างผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ด้วยการสื่อสารเพื่อให้ได้ข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคร่วมกันเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

4. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้รูปแบบ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Principle) โดยใช้กระบวนการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis, S. และ R. McTaggart (ประวิต เอราวรรณ์, 2545) อ้างอิงมาจาก Kemmis, S. and R. McTaggart, 1988) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติ (Action) ขั้นสังเกต (Observation) ขั้นสะท้อนผล (Reflection)

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าการพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาด จัหวัดอุดรธานี ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 ประเภทเครื่องมือ

1. แบบทดสอบก่อน - หลังการประชุม จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ
3. แบบสังเกต จำนวน 2 ฉบับ
4. แบบประเมินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 1 ฉบับ

5.2 ลักษณะของเครื่องมือ

1. แบบทดสอบ
2. แบบสัมภาษณ์
3. แบบประเมิน
4. แบบสังเกต

7. สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

8. สรุปผล

โดยสรุปการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ นิเทศ และการนิเทศแบบกัลยาณมิตรปรากฏดังนี้

การศึกษาค้นคว้า การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการโดยดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบ ผลจากการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ ทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 2 คนมีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผน และสามารถจัดประสบการณ์ ตามกรอบทั้ง 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสรี กิจกรรมเกมการศึกษา ได้เป็นที่น่าพอใจ แต่ยังมีกลุ่มผู้ร่วมค้นหาอีก 1 คนที่ยังไม่สามารถจัดประสบการณ์ได้ดี ต้องดำเนินการพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยการใช้กลยุทธ์การนิเทศแบบกัลยาณมิตรทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจ มีความมั่นใจมากขึ้น เกิดทักษะการเขียน

แผนการจัดประสบการณ์ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการเหมาะสมกับวัยในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

9. อภิปรายผล

จากการพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ตามกระบวนการการวิจัย ปฏิบัติการ 2 วงรอบ โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการนิเทศแบบกัลยาณมิตรทำให้ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 3 คน มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยและสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยได้และสามารถนำแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่เขียนไว้มาใช้ได้จริงในชั้นเรียน การใช้สื่อประกอบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจกับเด็ก ครอบคลุมการจัดประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย ทั้ง 6 กิจกรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าการประชุมปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น และนับว่าเป็นกลยุทธ์ที่ที่ยอมรับกันว่าเป็นส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อปรับปรุงคุณภาพของงานในองค์กร สำหรับการประชุมปฏิบัติการด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรครู เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้าประชุมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ และเจตคติที่ดีต่อการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ให้เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามกรอบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ภัทรารักษ์ กลมลี, 2550) พบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย พบว่า ผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมประชุม

เชิงปฏิบัติการ จากการเก็บข้อมูล จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบก่อนและหลังการอบรม ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (รัตน สุตหอม ,2550) พบว่าการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในด้านการกำหนดเนื้อหา การวางแผนการสอน และการปฏิบัติการสอนแบบบูรณาการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (จุฑามาศ หมิ่นแก้ว ,2553) พบว่า การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามกรอบการศึกษาทั้ง 4 ขั้นตอนซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ(สมภาร ขันธิวัตร, 2551) พบว่า การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้กลยุทธ์การฝึกอบรม การสาธิตการสอน การนิเทศภายในและการนิเทศแบบคลินิก ทำให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไปปฏิบัติการสอนได้ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความสุขกับการเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ปริยานุช ไกยสิทธิ์ ,2552) พบว่าการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ทำให้สามารถพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัยเป็นที่น่าพอใจ

จากการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการดำเนินการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมชนจำปี อำเภอสครีราช จังหวัดอุดรธานี ทำให้มีผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้วนั้น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรมโดยผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้เชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ทั้ง 6 กิจกรรมคือ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสรี กิจกรรมเกมการศึกษา ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในการวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้และการวางแผนภาพความคิดเชื่อมกับการจัดกิจกรรมและเทคนิคการจัดกิจกรรมอื่นๆในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (สมคิด บางโม, 2540) กล่าวไว้ว่า การประชุมที่มุ่งมั่นให้ผู้เข้ารับการประชุมได้รับประสบการณ์ และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปใช้สอดคล้องกับการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ (นาฏสุดา เขมะศิริ, 2542) กล่าวไว้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการหมายถึง กระบวนการที่มีระบบเพื่อมุ่งมั่นในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานของบุคลากร รู้เลือกใช้เครื่องมือต่างๆเหมาะสมดีขึ้น การรู้จักใช้เทคนิคต่างๆ ความสามารถในการแก้ปัญหาและเจตคติในการทำงาน นอกจากนี้การประชุมเชิงปฏิบัติการยังมุ่งหวังให้บุคลากรนำความรู้ แนวคิดใหม่ๆ และความชำนาญที่ได้รับไปใช้ปฏิบัติงานและสอดคล้องกับหลักการการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง, (2543) กล่าวไว้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นแนวทางและความพยายามที่จะทำให้ผู้รับการฝึกอบรมได้รับความรู้แนวใหม่ ได้ความชำนาญในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและแก้ปัญหา ตลอดจนทัศนคติที่จะปรับปรุงงานเปลี่ยนแปลงงานให้ดีขึ้น การประชุมเชิงปฏิบัติการจึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ในสถานศึกษา

2. จากการใช้กลยุทธ์การนิเทศ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย คอยให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยตรวจสอบและประเมินผลการจัดประสบการณ์ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า โดยให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้านำแผนการจัดประสบการณ์ที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียน มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการกิจกรรมการเรียนรู้ มีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ชัดเจนและครบถ้วน การจัดเตรียมวัสดุและสื่อที่ใช้การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมและความรู้ความสามารถของผู้เรียนมีขั้นตอนและเทคนิคในการจัดกิจกรรม โดยใช้การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง นิทาน มีใบงานประกอบในแต่ละกิจกรรม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะมากขึ้นสามารถนำแผนการจัดประสบการณ์ที่เขียนขึ้นไปใช้ในการสอนได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2532) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา หมายถึงแบบแผนที่ดี ของการนิเทศการศึกษาซึ่งมีลำดับขั้นตอนชัดเจนต่อเนื่องและเป็นระบบได้ การนิเทศเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยในสถานศึกษา

3. จากการใช้กลยุทธ์การนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าวร่วมกันให้คำชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันนำแผนการจัดประสบการณ์ที่เคยเขียนและได้รับการประเมินผลแล้วมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่ถูกต้องเพิ่มเทคนิคการจัดกิจกรรม ฝึกให้นักเรียนได้เป็นผู้ปฏิบัติและสรุปลงความรู้ได้ด้วยตนเอง เพิ่มสื่อการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้และมีคุณภาพเหมาะสมกับความสนใจของวัยของผู้เรียนเป็นสื่อที่ผลิตหรือจัดทำในท้องถิ่น นำแผนการจัดประสบการณ์ที่เขียนไว้ไปสอนได้จริง พฤติกรรมการจัดกิจกรรมของครูเปลี่ยนไปกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อการใช้สื่อการเรียนจากแหล่งการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับหลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตรที่(กรมวิชาการ,2545)

กล่าวไว้ว่า เป็นการให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมกันคิดร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหา ต่างฝ่ายต่างช่วยเหลือเกื้อกูลอย่างดีต่อกันและกันและการเรียนรู้จากกันและกันด้วย และสอดคล้องกับการนิเทศแบบกัลยาณมิตรที่ (สุนทรอมรวิวัฒน์,2545) กล่าวไว้ว่า กัลยาณมิตรนิเทศ เป็นกระบวนการชี้แนะ ช่วยเหลือด้านการเรียนการสอนในกลุ่มเพื่อครูด้วยกันในลักษณะการสร้างศรัทธา สานิตรูปแบบวิธีการทำงานร่วมกัน และติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการ การนิเทศแบบกัลยาณมิตรจึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยในสถานศึกษา

10. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.1.1 ควรนำเด็กเข้าร่วมสาธิตในการฝึกปฏิบัติจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อความสมจริง

1.1.2 ผู้เชี่ยวชาญควรใช้สื่อประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการที่หลากหลาย

1.2 การนิเทศ

1.2.1 ไม่ควรใช้ผู้นิเทศเพียงผู้เดียว ควรมีการนิเทศอย่างน้อย 2 คน เพื่อยืนยันผลการสังเกตการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้น

1.2.2 ผู้นิเทศควรสร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีกำลังใจ

11. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพิ่มขึ้น

2.2 ควรพัฒนาบุคลากรควรทำอย่างต่อเนื่องครบทุกคน และให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์หลายรูปแบบ

12. บรรณานุกรม

1. กระทรวงศึกษาธิการ. (2549 ข). จากหลักสูตรสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาทางสมอง ของเด็กปฐมวัย. นครราชสีมา : สกสทไทย สิ่งพิมพ์.
2. เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2543). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
3. จุฑามาศ หมื่นแก้ว. (2553). การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนบ้านดอนนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
4. นาฏสุตา เขมะศิริ. (2542). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยจันทรเกษม.
5. ปรียานุช ไกลสิทธิ์. (2552). การศึกษาด้านการจัดประสบการณ์ด้านปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนเมือง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามเมือง อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
6. ภัทรภรณ์ กลมลี. (2550). การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแฝก อำเภอพริหาร จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
7. รัตนา สุดหอม. (2549). กาพัฒนาบุคลากรในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
8. สมคิด บางโม. (2540). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา
9. สมนึก นนธิจันทร์. (2535). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
10. สมภาร ชันธีรวัตร. (2551). การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพิทักษ์วนาราม อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
11. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
12. สุมน อมรวิวัฒน์. (2545). กัลยาณมิตรนิเทศ. กรุงเทพฯ : ดับบลิว.เจ.พร็อพเพอร์ตี้.
13. Kemmis, S and R. McTaggart. (1988). The Action Research Planner. 3rd ed Victoria, Australia : Deakin University Press.